

1.8 Schoolondersteuningsprofiel van Basisschool De Klepper

januari 2023
Goedgekeurd door de MR op 31-01-2023

1. Het schoolondersteuningsprofiel

In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) leggen alle scholen binnen het samenwerkingsverband Betuws Primair Passend Onderwijs (BePO) vast hoe zij ondersteuning bieden aan hun leerlingen en welke mogelijkheden er vanuit de basis- en extra ondersteuning voorhanden zijn. Naast een beschrijving van wat er in de basisondersteuning zit, hoe extra ondersteuning wordt ingezet op de eigen school, wordt ook beschreven hoe de school een verwijzing naar het gespecialiseerde onderwijs doet.

De missie, visie en koers van BePO staat beschreven in het Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband Betuws Primair Passend Onderwijs 2022-2026 (swvbepo.nl). Deze zijn richtinggevend voor het beleid passend onderwijs in onze school. De koers heeft twee centrale uitgangspunten, die logischerwijs ook gelden voor De Klepper:

1. 'Op weg naar de best passende ondersteuning voor alle leerlingen'; we zien kinderen graag in alle verscheidenheid zoveel mogelijk samen opgroeien en leren om samen te leven, te spelen, te leren en te werken. We streven naar (meer) inclusie en dit vraagt ook om een (meer) inclusieve manier van werken. Om de best passende ondersteuning te bereiken is het belangrijk om de driehoek 'leerkracht-leerling-ouders' centraal te stellen (kern-triade) en vergaande samenwerking met alle partners in en buiten de school te realiseren om passend onderwijs voor zoveel mogelijk kinderen mogelijk te maken. De trend moet dus zijn om zoveel mogelijk kinderen thuisnabij onderwijs te geven en het aantal verwijzingen naar het gespecialiseerd onderwijs terug te dringen.
2. 'Op weg naar rekenschap en geïnformeerd vertrouwen'; passend onderwijs vraagt veel flexibiliteit. Dit betekent dat we vanuit vertrouwen, soepel samenwerken in onze eigen school, met ons bestuur, in het dorp, met de gemeente (denk aan jeugdhulp) en binnen ons samenwerkingsverband. Daarbij leggen we allemaal, vanuit onze eigen rol, verantwoording af over de keuzes die we maken, de middelen die we inzetten, het effect dat we bereiken etc. BePO zal ons helpen om dit te doen, door nieuw kwaliteitsbeleid in te richten, data te verzamelen en te monitoren in hoeverre we de koers (samen) waarmaken.

Het SOP wordt minimaal eens per vier jaar opgesteld en jaarlijks geëvalueerd en aangepast. Vanaf 1 augustus 2023 is het SOP onderdeel van onze schoolgids.

2. Basisondersteuning binnen ons samenwerkingsverband

Alle scholen binnen ons samenwerkingsverband kunnen gebruik maken van de basisondersteuning bij ondersteuningsvraagstukken op school. De inhoud van de basisondersteuning wordt vastgelegd in het ondersteuningsplan en is daarmee voor alle scholen hetzelfde. Binnen BePO bestaat de basisondersteuning uit een combinatie van expertise, die inzetbaar is op de scholen, én het beschikbaar stellen van financiële middelen ter versterking van de basisondersteuning. Voor een volledig overzicht van de inhoud van de basisondersteuning verwijzen we graag naar hoofdstuk 2 van het Ondersteuningsplan 2022-2026 op de site van het samenwerkingsverband BePO (Ondersteuningsplan – Samenwerkingsverband Betuws Primair Passend Onderwijs - swvbepo.nl).

Samengevat biedt BePO in de basisondersteuning:

- Inzet van de consultant Passend onderwijs. De inzet is erop gericht de samenwerking tussen leerkracht/school- leerling- ouders en het netwerk om hen heen te verstevigen. De consultant kan meedenken en meewerken aan een goed samenwerkingsproces.
- Deskundigenpool in de basisondersteuning vanuit 't Past, gericht op vergroten van de deskundigheid en handelingsrepertoire van leerkrachten, IB'ers, scholen naar aanleiding van

vragen die zij stellen over ondersteuning aan leerling, groep of school; breed: pedagogisch (seo/gedrag) en didactische afstemming (basisvaardigheden).

- Gespecialiseerde ondersteuning door consulenten Passend onderwijs, denk aan een consulent voor peuters, nieuwkomers, overgang PO/VO, dyslexie. Na 2022-2023 wordt deze ondersteuning heroverwogen.
- Ondersteuning vanuit jeugdgezondheidszorg, denk aan jeugdpreventiemedewerkers/ sociaal team en de leerplichtambtenaar vanuit de gemeente Buren.
- Bureau Betuwse Dyslexiezorg: aanmeldpunt en regie op het proces van aanvragen, beoordelen en toekennen van dyslexiezorg namens de gemeenten.
- Inzet specialist hoogbegaafdheid (via bestuur BasisBuren te bereiken, zie bij 5).
- Ondersteuning van zieke leerlingen (landelijk) door consulent OBD en Ziezon.
- Consultatie & advies Kentalis voor leerlingen met (mogelijk) een auditieve beperking of een taalontwikkelingsstoornis.
- Ondersteuning voor leerlingen met epilepsie (landelijk, door LWOE).

Dat wat De Klepper specifiek aan basis- en extra ondersteuning biedt staat beschreven in paragraaf 6.

3. Extra ondersteuning op De Klepper

Veelal is de basisondersteuning toereikend voor een breed scala van ondersteuningsvragen. In enkele gevallen is er voor de leerling extra ondersteuning nodig. Zodra De Klepper extra ondersteuning gaat inzetten voor een leerling wordt dit vastgelegd in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Wij onderzoeken specifiek de extra ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling. Op basis van dit 'beeld' van de leerling beschrijven wij welke doelen wij stellen en welke extra ondersteuning wij gaan inzetten om de beschreven zorgelijke ontwikkeling van de leerling om te buigen naar een wenselijke ontwikkeling. Ouders moeten het handelingsgedeelte ondertekenen en geven daarmee toestemming aan De Klepper om de extra ondersteuning te gaan inzetten. De inzet van deze extra ondersteuning wordt regelmatig geëvalueerd met ouders en de leerkracht en bij voorkeur de leerling, om op basis van de effecten van de extra ondersteuning het proces in de meest wenselijke richting te sturen. De schoolbesturen ontvangen budget vanuit het samenwerkingsverband dat de scholen kunnen inzetten voor extra ondersteuning.

Naast ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband zijn er mogelijkheden om extra ondersteuning (arrangement) aan te vragen bij andere organisaties (landelijk gefinancierd).

- Cluster 1 - voor kinderen met een visuele beperking.
- Cluster 2 - voor kinderen met een auditieve beperking of taalontwikkelingsstoornis.

4. Als extra ondersteuning niet voldoende is om tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoefte - gespecialiseerd onderwijs

Vaak lukt het met de inzet van extra ondersteuning, zoals dat is vastgelegd in het OPP, om de leerling tegemoet te komen in zijn of haar ondersteuningsbehoefte(n). In sommige gevallen blijkt echter dat, ondanks de inzet van extra ondersteuning en aanpassen van het OPP, het niet lukt om de leerling voldoende te ondersteunen. Er kan dan een meer gespecialiseerde vorm van onderwijs nodig zijn. In dat geval vraagt het schoolbestuur bij het samenwerkingsverband BePO een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan voor het gespecialiseerde onderwijs. Nadat twee onafhankelijk deskundigen een positief advies hebben gegeven, kan BePO een besluit nemen en de TLV toekennen. De ouders melden de leerling aan bij de school voor gespecialiseerd onderwijs.

Binnen BePO beschikken we momenteel over:

- 2 locaties voor speciaal basisonderwijs (SBO): De Wissel in Tiel en de Koningin Julianaschool in Culemborg.

- 2 locaties voor speciaal onderwijs cluster 3 en 4 (SO), resp. de Cambier van Nooten en De Hertog in Tiel.
- 1 locatie voor voltijd onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen, onderdeel van De Blinker in Kerk-Avezaath (geen TLV nodig).

5. Wat bieden wij specifiek aan binnen ons bestuur BasisBuren?

De scholen van BasisBuren krijgen jaarlijks een bedrag per leerling dat zij naar eigen inzicht kunnen inzetten voor de basisondersteuning en extra ondersteuning. Zij verantwoorden deze inzet op bestuursniveau.

Binnen BasisBuren zijn aanvullende voorzieningen en afspraken gemaakt om met elkaar zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij onderwijs te geven, voordat we een beroep doen op de voorzieningen van BePO:

- Binnen BasisBuren werken bovenschoolse experts in m.n. de basis- en extra ondersteuning, die op alle scholen kunnen ondersteunen. Momenteel zijn beschikbaar:
 - een orthopedagoog, die diagnostisch onderzoek kan doen naar intelligentie en executieve functies, leerlingen individueel kan begeleiden voor bv. faalangst, executieve functies en/of andere seo-problematiek. Jaarlijks wordt het begeleidingsaanbod via posters bekendgemaakt in de teams.
 - een specialist- coach HB/ executieve functies, die leerkrachten van advies voorziet en leerlingen kan coachen.
 - een specialist- coach mediërend leren, die met groepen en leerlingen aan een goede taakaanpak kan werken.
- Zeer intensieve ondersteuning. Wanneer een leerling met zeer intensieve ondersteuning op de reguliere basisschool kan blijven, kan de directeur via de intern begeleider (IB) een verzoek doen voor middelen om de zeer intensieve ondersteuning te financieren. Het IB-netwerk beoordeelt de aanvraag, de middelen voor het arrangement komen uit de reserve voorziening van BasisBuren. Wanneer een arrangement is toegekend, wordt jaarlijks bekeken of dit moet worden voortgezet. Het kan zijn dat het arrangement inderdaad doorloopt, het kan ook zijn dat dit arrangement niet meer nodig is en dat de leerling zich vanuit de extra ondersteuning of basisondersteuning van de school verder kan ontwikkelen. Wanneer de zeer intensieve ondersteuning niet voldoende blijkt, wordt een TLV aangevraagd.
- Toevoeging traject Toelaatbaarheidsverklaring. Wanneer een leerling van één van de scholen van BasisBuren in een TLV traject zit, wordt in het IB-overleg bekeken of één van de scholen van BasisBuren deze leerling het best passende onderwijs kan bieden. Wanneer dat zo is ('Bao - Bao verwijzing'), wordt dit aan ouders voorgelegd. Indien het IB-overleg hier geen oplossing in ziet, wordt de TLV aanvraag doorgezet. Het doel hiervan is om onze leerlingen zoveel mogelijk thuisnabij 'gewoon' mee te laten doen op een reguliere school op weg naar meer inclusief onderwijs.

6. Wat bieden wij specifiek aan op De Klepper?

In onze basisaanpak stemmen wij zoveel mogelijk af op alle leerlingen van onze school. De manier waarop we dit doen staat beschreven in kwaliteitskaarten voor de vak- en vormingsgebieden.

In kwaliteitskaart 3.1. 'interne zorgstructuur' staat uitgebreid beschreven welke stappen wij precies zetten in het proces van beter afstemmen op leerlingen en het bieden van passend onderwijs. Hoe houden we zicht op wat kinderen nodig hebben? Wie heeft welke rol en verantwoordelijkheid in het bieden en/of organiseren van ondersteuning in de school?

Deze paragraaf beschrijft wat De Klepper inhoudelijk in passend onderwijs kan bieden bovenop de basisaanpak, dus in de basis- en extra ondersteuning.

6.1 Basis- en extra ondersteuning op De Klepper

Sociaal-emotionele ontwikkeling

- De Klepper wil dat alle leerlingen zich veilig en fijn voelen op school. Met het programma 'Vreedzame school' leren kinderen hoe je prettig samenwerkt en samenleeft en hoe je om kunt gaan met conflicten. Daarnaast voert de leerkracht minimaal 2x per jaar een kindgesprek met iedere leerling. Dat doen we vaker als leerlingen bv. niet goed in hun vel zitten, minder gemotiveerd zijn of aanmoediging nodig hebben.
Op het moment dat er voor langere tijd meer begeleiding nodig is, hebben we een plan (LOK of OPP) met doelen en aanpak. We evalueren, samen met ouders en kind, of de aanpak werkt. Coaching van kinderen m.b.t. welbevinden, faalangst of taakaanpak gebeurt regelmatig met inzet van de orthopedagoog of andere specialist BasisBuren (zie paragraaf 5).
- Als dat nodig is heeft De Klepper contact met het sociaal team van de gemeente Buren om hulp of begeleiding vanuit de jeugdhulp te regelen. Wij helpen ouders om dit contact te leggen en de goede hulp te krijgen in aansluiting op wat wij op school kunnen doen. Kinderen kunnen gebruik maken van trainingen die door de gemeente worden aangeboden (bv. m.b.t. faalangst, omgaan met andere kinderen, omgaan met echtscheiding van ouders, etc.).
- De GGD, jeugdarts en verpleegkundige, werken met ons én met sociaal team samen om een integraal plan voor een kind te maken als er sociaal-emotioneel of medisch meer aan de hand is. Als er sprake is van veel schoolverzuim betrekken wij ook de leerplichtambtenaar en kijken we, in nauw overleg met ouders, wat we kunnen doen om de leerling onderwijs te laten volgen.

Executieve functies/ taak-werkgedrag

- De Klepper gebruikt het programma Breinhelden voor het oefenen van de executieve vaardigheden. Kinderen leren al vanaf groep 1 hoe zij hun eigen kracht in kunnen zetten om bijvoorbeeld de aandacht vast te houden, emoties te reguleren, flexibel te zijn, door te zetten of werk te organiseren. Deze aanpak en 'taal' van de breinkrachten is heel goed in te zetten voor individuele of groepjes kinderen als zij méér nodig hebben dan de gewone lessen. In de basis- en extra ondersteuning doen we dit dan volgens plan (LOK of OPP). In het schooljaar 2022-2023 is ongeveer 3 uur per week een leerkracht beschikbaar die met groepjes kinderen spellen speelt en daarmee de executieve functies gericht oefent.
- Voor kinderen die moeite hebben om zich in de groep te focussen en/of hun taak gestructureerd aan te pakken, bieden wij structuur, visuele ondersteuning, kort en duidelijk taalgebruik, een koptelefoon en bijvoorbeeld een rustige werkplek. De leerkracht coacht de leerling in de groep. Als hier structureel meer nodig is dan in de groep geboden kan worden, kunnen wij specialisten van BasisBuren inschakelen om kinderen te coachen (basisondersteuning) en/of de onderwijsassistent inschakelen om met leerlingen te oefenen (extra ondersteuning).

Leren/ cognitieve mogelijkheden

- De Klepper heeft een aanpak voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben. Wij bieden leerlingen extra uitdaging in de groep, geven kinderen de mogelijkheid om met leerlingen met vergelijkbaar denkniveau samen te werken, compacten de reguliere leerstof en bieden alternatieve lessen aan. Als leerlingen méér nodig hebben dan het schoolaanbod, zoeken wij aansluiting bij Plusklassen binnen BasisBuren.

- De Klepper kan leerlingen een eigen leerlijn bieden. Dit betekent dat wij doelen, aanpak, lesmaterialen en toetsen aanpassen aan het niveau en van individuele leerlingen. Als hiervan sprake is hebben wij een plan voor de leerling (ontwikkelingsperspectief -OPP).

Basisvaardigheden: taal/lezen, rekenen en taalverzorging (spelling)

- De Klepper gebruikt de methodiek BOUW! in groep 2, 3 en 4. Preventief, maar ook licht curatief om problemen bij beginnende geletterdheid en lezen of spelling te voorkomen. Wij zijn er snel bij als de klank-tekenkoppeling of het synthetiseren van klanken/woorddelen intensief geoefend moet worden.
- De Klepper heeft een aanpak voor basisondersteuning lezen, spellen en dyslexie volgens de richtlijnen zorgniveau 3 van het protocol leesproblemen en dyslexie (www.dyslexiecentraal.nl). Inzet is afhankelijk van analyse/ problematiek: ralfi-lezen met aantrekkelijke teksten, materiaal uit Estafette, Letterster of DMT-oefenmap, materiaal PIT, BLOON of spellingoefenen.nl of inzet leescoach bibliotheek Rivierenland.
- De Klepper heeft ervaring op het gebied van kinderen met spraak - en/of taalontwikkelingsstoornissen. Wij werken samen met Kentalis (trajecten 'consultatie en advies' of arrangementen), de logopedist van de GGD (vroegtijdig screenen), externe logopedisten en dyslexiebehandelaars. Onze school past dan de aanpak toe die door deze deskundigen geadviseerd wordt, bijvoorbeeld goed leren articuleren, een verhaal in stapjes leren vertellen (met www-vragen), extra woordenschatlessen bij Nieuwsbegrip, etc. Bij het aanleren van de klank-tekenkoppeling gebruikt De Klepper gebaren (veel visueel en tastbaar maken).
- Voor rekenen krijgen (groepjes) leerlingen ondersteuning in of buiten de groep om strategieën te herhalen, anders instructie te krijgen en leerstof in te oefenen of te automatiseren. De methoden Pluspunt en Met Sprongen Vooruit zijn leidend in de aanpak.

Specifieke expertise en voorzieningen:

- Op De Klepper werkt een ervaren onderwijsassistent die aan groepjes of individuele kinderen de leerstof kan preteachen of reteachen. Deze ondersteuning wordt voornamelijk ingezet voor leerlingen die in aanmerking komen voor een arrangement passend onderwijs (extra ondersteuning).
- Ons gebouw is zeer geschikt voor passend onderwijs: de school is modern en rolstoeltoegankelijk. Alle lokalen hebben een samenwerkingsruimte, waar kinderen in groepjes kunnen samenwerken of individuele ondersteuning kunnen krijgen. De patio, waar alle lokalen op uitkomen, biedt mogelijkheden om rustig te werken. Veel kinderen vinden dit prettig. De Klepper beschikt over een verzorgingsruimte.
- Indien nodig en mogelijk (financieel) kan er bij motorische belemmeringen ook samengewerkt worden met De Kleine Prins (Utrecht) of De Maartenskliniek (Nijmegen).
- De Klepper heeft contact met kinderopvang en peuterspeelzaal (die zijn niet in ons gebouw gehuisvest). Dit gaat o.a. over de overstap naar de basisschool.
- De Klepper beschikt over een protocol medisch handelen.

6.2. Samenwerken en grenzen van de ondersteuning

Wij willen in principe iedere leerling een passende onderwijsplek bieden, hiervoor zullen we altijd met elkaar (directie/IB, leerkracht, leerling, ouders), kijken wat het beste is voor de leerling, voor de andere leerlingen in de groep en voor de leerkracht. Overleg met elkaar gaat op een basis van wederzijds vertrouwen, waarbij ouders ons goed moeten informeren over de ondersteuningsbehoeften van hun kind. Het is belangrijk dat zij toestemming geven om met andere ondersteuners samen te werken. Wij vragen die toestemming expliciet en hanteren de regels van de AVG bij het uitwisselen van informatie met externen.

Soms kan De Klepper niet bieden wat een leerling nodig heeft, zelfs niet met intensieve ondersteuning. Soms is een kind beter op zijn of haar plek in een gespecialiseerde onderwijsomgeving. We bekijken altijd zorgvuldig, samen met de ouders of we aan de onderwijsbehoeften van een kind kunnen voldoen. We hebben daarbij **zorgplicht** en laten een leerling met zijn/haar ouders niet los, voordat we een passende oplossing hebben. Het maakt daarbij niet uit of de leerling al op school zit of bij ons wordt aangemeld. Voorop staat dat er in de groepen een veilige, goede en positieve leersituatie moet zijn en blijven voor iedereen. Het welbevinden en de groei van het kind, van de groep en/of van de leerkracht mag niet in het geding komen.

Meestal spelen er één of meerdere factoren die de grens van onze mogelijkheden bepalen:

- De stoornis/problematiek is te intens en/of te complex van aard en/of vraagt een té specialistische aanpak, die de mogelijkheden van het team overstijgt.
- De zelfstandigheid en de zelfredzaamheid van het kind zijn onvoldoende om in de groep te kunnen functioneren.
- Er is dermate veel aandacht en zorg van de leerkracht nodig voor dit specifieke kind, waardoor er te weinig aandacht aan de hele groep kan worden geboden.
- Het welzijn en/of de veiligheid van de groep wordt belemmerd. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij ernstige gedragsproblemen.
- Stagnatie in het leerproces van het kind: onvoldoende perspectief op ontwikkeling. In dergelijke gevallen gaan wij samen mét ouders naar effectievere mogelijkheden zoeken.
- De samenstelling en/of situatie van de groep laat niet toe dat de leerling geplaatst wordt.
- De mogelijkheden om intensief met ouders en/of externe zorgpartners samen te werken zijn te beperkt. Als er bijvoorbeeld onvoldoende wederzijds begrip is tussen school en ouders, dan wordt passend onderwijs moeilijk. Dit is ook het geval als de samenwerking met de ouders en andere zorgverleners van school te veel coördinatie vraagt of onvoldoende op gang komt.
- De financiële en/of personele mogelijkheden van De Klepper zijn ontoereikend om de leerling op te vangen en hulp te bieden. Er is een begrensd budget voor passend onderwijs, waarbinnen wij niet op elk moment de ruimte hebben om passende maatregelen voor individuele kinderen te treffen. Ook kan er sprake zijn van personeelsgebrek.

In de afgelopen jaren passend onderwijs heeft De Klepper ervaring opgedaan met zeer uiteenlopende onderwijsbehoeften van kinderen. Onze ervaring is dat wij in slechts enkele gevallen niet aan de onderwijsbehoeften van kinderen konden voldoen. Wij merken dat kinderen met ernstige (meervoudige) problematiek op verstandelijk, communicatief en/of lichamelijk gebied, kinderen met ernstige psychische en/of gedragsproblemen of kinderen die blind en/of doof zijn, beter op hun plek zijn op een school voor gespecialiseerd onderwijs. Voor deze kinderen zijn onze mogelijkheden te beperkt.

6.3. Ambities passend onderwijs De Klepper

Ambities en doelen voor de komende schooljaren

- Verder uitbouwen van onze aanpak voor zeer sterke leerlingen in de groepen 1 t/m 4.
- De aanpak rekenen voor leerlingen die méér nodig hebben dan de basisaanpak verder uitwerken. Wij hebben de aanpak voor rekenen met Pluspunt en Met Sprongen inmiddels goed afgestemd op het behalen van de referentieniveaus 1F en 1S. De vraag is vooral hoe wij

in de komende jaren de basis- en extra ondersteuning voor leerlingen die méér nodig hebben aan de onderkant (behalen 1F) én bovenkant (boven 1S) het beste kunnen vormgeven.

- Werken aan een goede samenwerking met één of meerdere vaste logopediepraktijken om de taal- en spraakontwikkeling van jonge kinderen goed te stimuleren. Wij willen ook onze kennis van taalontwikkelingsstoornissen vasthouden en verbeteren, zodat wij belemmeringen bij kinderen snel zien en weten hoe we dan moeten handelen.
- Vasthouden van het contact met peuterspeelzaal en kinderopvang (voorschoolse periode). Dat willen we bijvoorbeeld doen door bij aanmelding van kleuters te vragen of er een contactmoment ('warme overdracht') kan zijn tussen de leidsters en leerkracht van groep 1-2.
- Werken aan steeds betere samenwerking met het sociaal team (gemeente Buren) om ervoor te zorgen dat kinderen die zorg nodig hebben vanuit de jeugdhulp, die zo snel mogelijk krijgen.
- Meewerken aan kwaliteitsbeleid van ons bestuur BasisBuren en samenwerkingsverband BePO. De data ook benutten voor de evaluatie van het effect van de ondersteuning die wij op De Klepper aan leerlingen geven.